

Het perspectief van de leerling

van ontkenning naar erkenning

Wat gaan we doen:

- Achter het gedrag van een kind kijken
- Inzien wat ervaringen doen met de breinontwikkeling
- Ervaren wat spanning doet met de concentratie
- Verplaatsen in een kind met opvallend gedrag
- Een micro interventie bedenken

A young boy with short brown hair, wearing a white t-shirt and a blue backpack, is shouting with his mouth wide open and a frustrated expression. He is in a school hallway with other students in the background, some of whom are also wearing backpacks. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

Externaliserend
21-29% van de kinderen

**Internaliserend
12% van de kinderen**

Wat zijn ingrijpende jeugdervaringen?

Als kind opgroeien met heel veel...

stress

angst

onzekerheid

Ingrijpende jeugdervaring =
Adverse Childhood Experience (ACE)

ACE's komen
overal voor: in
iedere straat,
buurt, school en
werkomgeving.

Meest voorkomende ingrijpende jeugdervaringen (ACE's)

lichamelijke
mishandeling

psychische
mishandeling

seksueel
misbruik

lichamelijke
verwaarlozing

psychische
verwaarlozing

getuige van
geweld tussen
ouders

echtscheiding
van ouders

ouder met een
psychische
ziekte

ouder met
verslavings-
problemen

gezinslid in de
gevangenis

opgroeien in
structurele
armoede

overlijden van
een ouder

chronisch
pesten

reacties op gedrag van kinderen

27 februari 2025

proactief in plaats van reactief handelen

**Boek:
Victor Frankl
'Man's search for meaning'**

Wacht enkele seconden met je primaire reactie

Oordeelloos reageren

Boek:
Marshall Rosenberg
'Non-violent communication'

Objectief benoemen wat je hoort en ziet

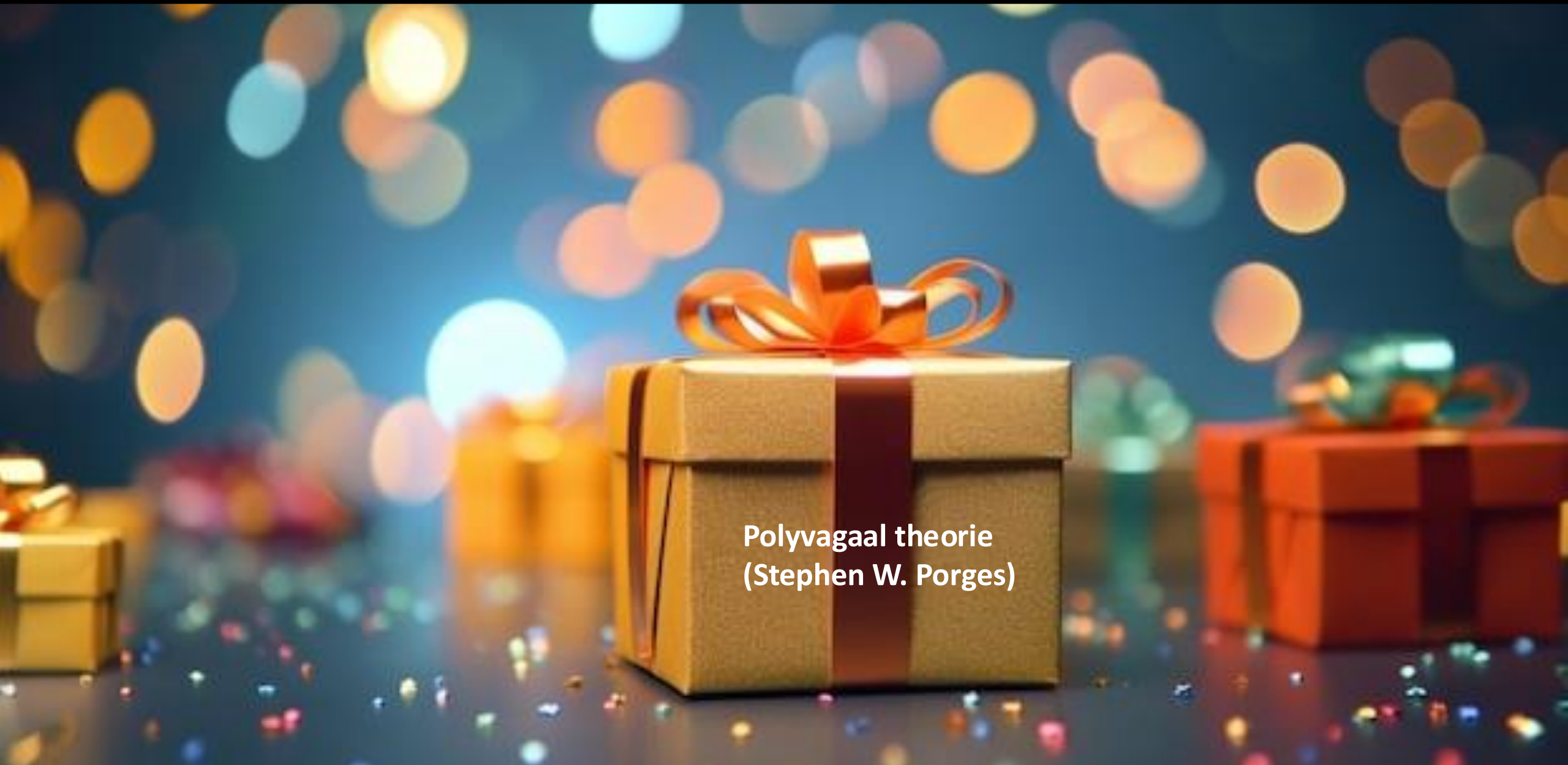
Emotioneel stabiel reageren

Boek:
Bart Heeling
'Gewoon Speciaal'

Als het kind vol emotie zit, is er geen ruimte voor die van jou

de onverwachte reactie = patroondoorbreking

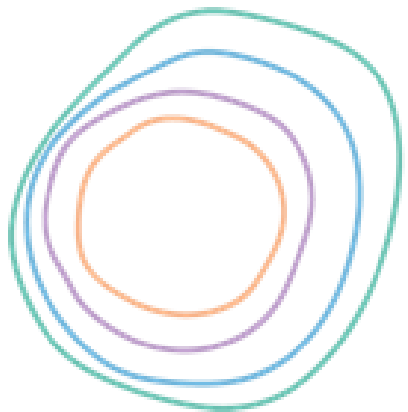

**Polyvagaal theorie
(Stephen W. Porges)**

een reset van het zenuwstelsel

Negatieve ervaringen in de vroege jeugd hebben blijvende impact op het brein van kinderen en jongeren

Childhood trauma and the brain – UK Trauma Council

UK TRAUMA
COUNCIL

Het drievoudige brein

Paul McClean, 'the triune brain theory'
1960s

Mensenbrein: nadenken, keuzes maken,
executieve functies.

DENKEN

Zoogdierenbrein: emoties, gevoelens,
overtuigingen.

VOELEN

Reptielenbrein: lichamelijke functies.

DOEN

Stress blokkeert de toegang tot het 'mensenbrein'

~~Mensenbrein: nadenken, keuzes maken, executieve functies.~~

DENKEN

~~Zoogdierenbrein: emoties, gevoelens, overtuigingen.~~

VOELEN

~~Reptielenbrein: lichamelijke functies.~~

DOEN

Lastig gedrag: uitingen van stress

- Fight: Agressief, brutaal, weerstand, druk, hard huilen
- Flight: Weglopen, terugtrekken, stil zijn, vermijden, liegen
- Freeze: Verstijven, sociaal onhandig, twijfelen, stilvallen
- Fawning: Pleasen, clownesk, over z'n grens laten gaan, geen 'nee' kunnen zeggen
- Flocking: Aansluiten, niet opvallen, te loyaal, meelopers

Welke signalen herken je bij leerlingen?

Je reactie bepaalt of de stress toe- of afneemt.

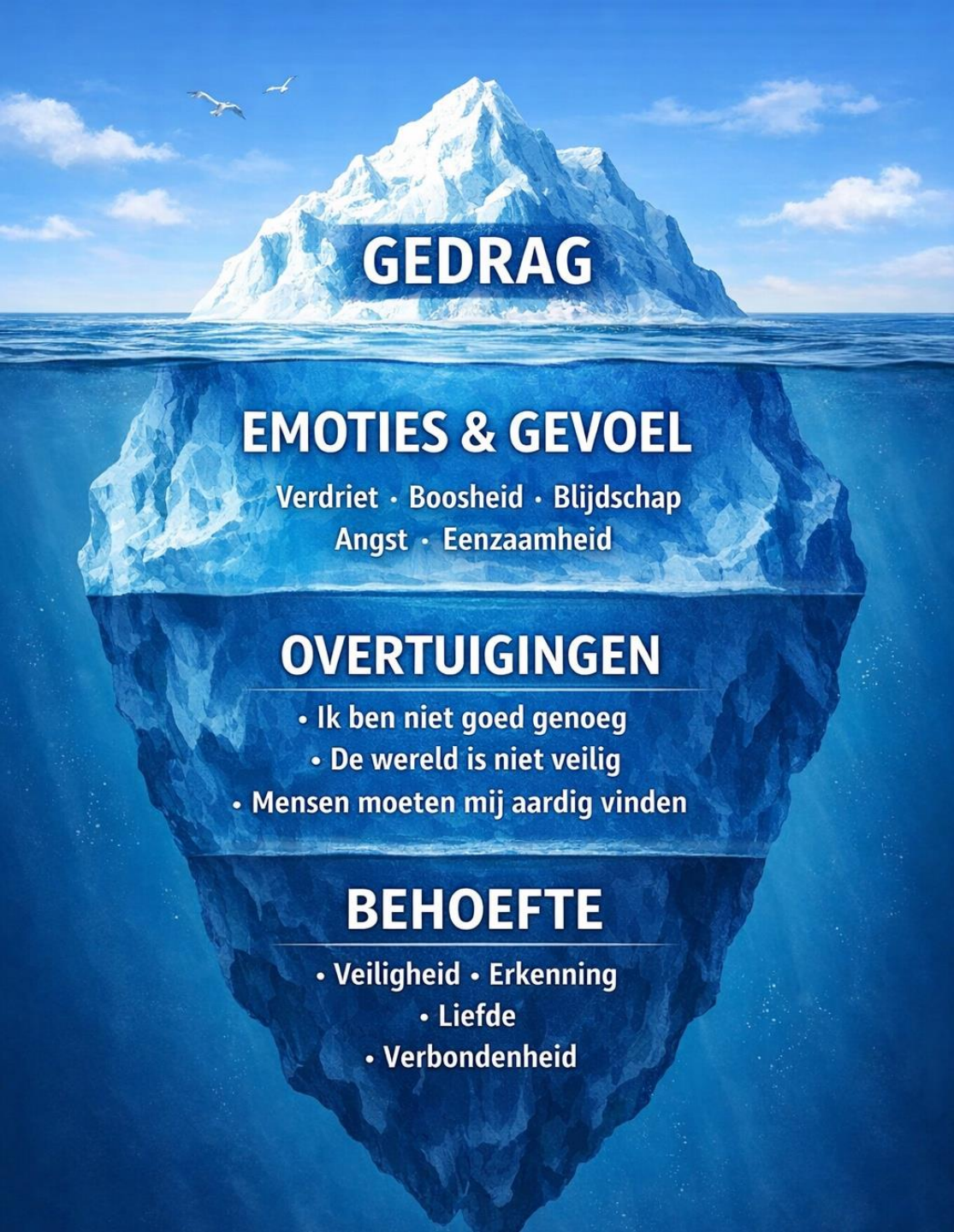
Werkblad kant A

Een analyse van een leerling

Neem een kind in gedachten dat nu bij jou in de klas/op school zit dat lastig/ uitdagend/ complex gedrag vertoont.

- Schrijf de naam, leeftijd en groep op.
En ook of er diagnoses/ stoornissen/
negatieve ervaringen zijn
- Schrijf op wat voor gedrag het kind vaak laat zien
- Hoe vindt het kind het om naar school te gaan en hoe is de relatie met klasgenoten en met de leraar?

An iceberg floating in a blue ocean under a blue sky with white clouds and two seagulls. The iceberg is divided into four horizontal sections. The top section is above the water line. The three sections below the water line are progressively larger, illustrating that the visible part is only a small fraction of the whole.

GEDRAG

EMOTIES & GEVOEL

Verdriet • Boosheid • Blijdschap
Angst • Eenzaamheid

OVERTUIGINGEN

- Ik ben niet goed genoeg
- De wereld is niet veilig
- Mensen moeten mij aardig vinden

BEHOEFTE

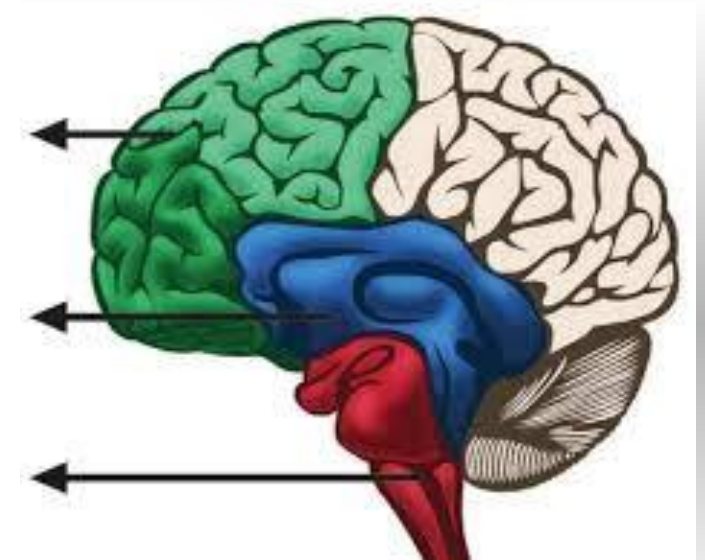
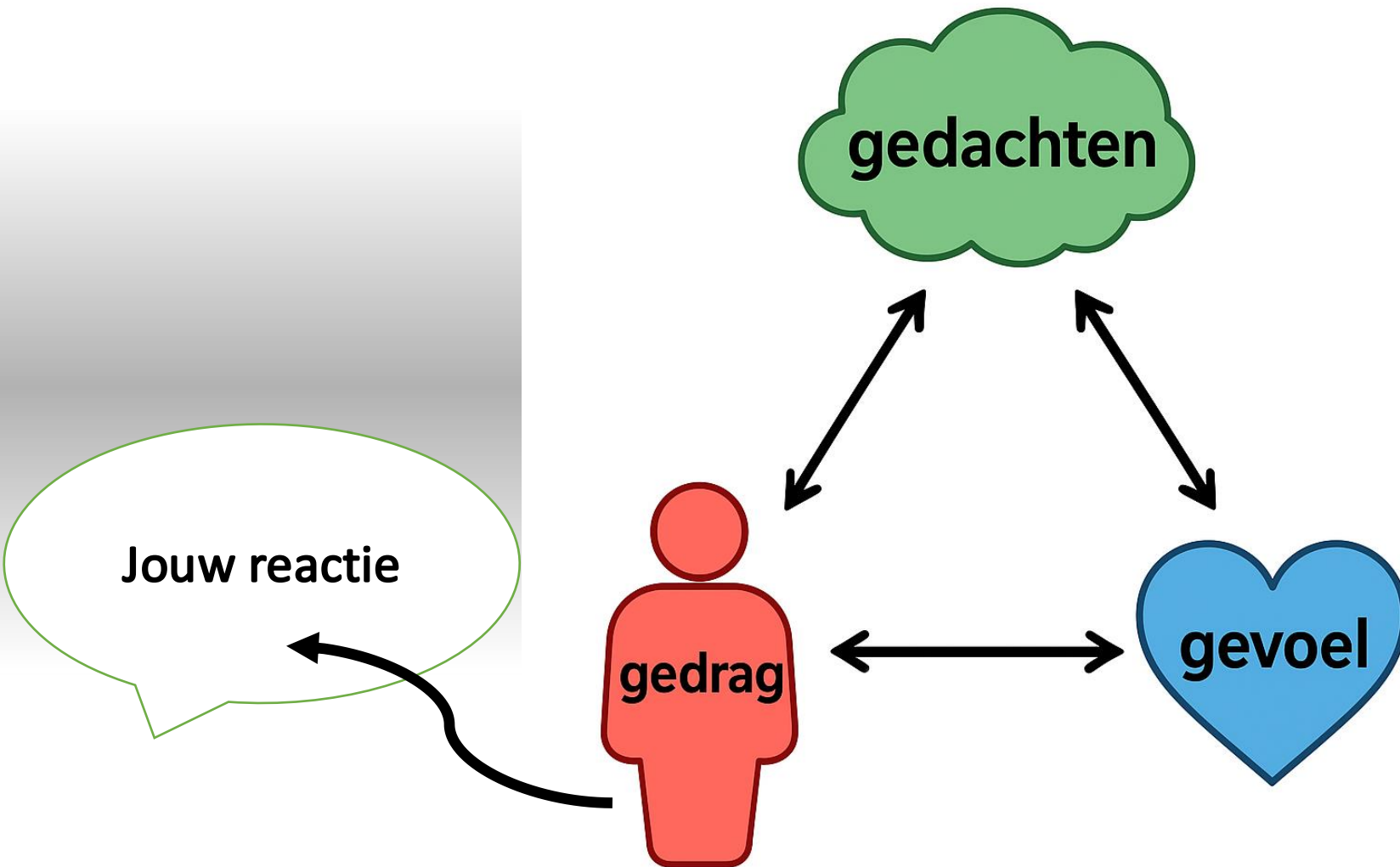
- Veiligheid • Erkenning
- Liefde
- Verbondenheid

Reageren op uitingen van stress: om een co-regulator te zijn, is het belangrijk om

- rustig te zijn (bewust van wat er in jezelf en in de situatie gebeurt)
- te beseffen dat er gevoelens en gedachten onder het gedrag van een kind liggen
- op je non-verbale communicatie te letten; mimiek, stem en houding

De 3 G's toepassen – opdracht

GEDRAG

REACTIE

GEVOEL

GEDACHTE

Reflectie

Heb je andere manieren van reageren ontdekt?

Werkblad kant B

Ontwerp een micro interventie

-
1. Wat wil je bereiken?
 2. Wat ga je concreet doen?
 3. Waarom zou dit werken?

Vul je interventie in, houd het klein met een grote kans op succes. Wanneer ga je het evalueren en met wie?

Het perspectief van de leerling

Van ontkenning naar
erkenning

**Hou je hoofd koel
en je hart warm !!**

www.bartheeling.nl